

Előfizetési feltételek:

Egy évre 10.— Pengő
Hat óra 5.— Pengő
Három óra . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: díjszabás szerint. Gyakori hirdetések és velünk összeköttetésben álló hirdető hirdők árengedelményben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők
Kéziratok vissza nem adtnak
Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetéseket és a reklám-
ciókat a kiadóhivatalba kérjük küldeni
Felelős lapkiadó: HORATSIK PÁL

A

törtető magyarkodók

(—) Minden magyarra szüksége van a hazának. Eppen ezért megbocsájtottuk soknak a csehszlovák húszéves multjukat és testvérként fogadtuk vissza őket magunk közé. Azonban azt még sem feledhetjük el egészen, hogy a magyarság sorsdöntő, nehéz óráiban a csehszlovák ősi hitüket és gyáva nyúlként szolgálták idegen uraikat. Nyitott könyvként áll előttünk mindenki élete, aki itt élt közöttünk a szenvedések éveit alatt. Hogy nem beszélünk a keserű emlékekről, a szolgálékú meghunyászkodásokról, az árulásokról, az még nem jeleti azt, hogy mindezekről meg is feledkezünk.

Kár tehát nekik most, amikor már szabad magyarnak lenni: gögösen a mellüket verni, könyökölve előretörtetni, a földért és a vezető pozícióért a legjobb magyarként dicsekedni, nemzetvédelmi keresztért és kitüntetésekért. Hívalkodik magyarkodni akkor kellett volna merészen, amikor a cseh erőszak szemében magyarnak lenni bűn volt. Hős magyarként ha más nem is, de legalább koplaltak volna a keresztrefeszített nemzetükért. A cseh börtönök árnyékában hősködték volna, vagy legalább a csehszlovák népszámlálások alkalmával magyarnak merték volna nevezni magukat, vagy a revízióellenes mozgalom íveinek aláírását tagadták volna meg, vagy távol maradtak volna a magyarságsírás csehszlovák estélyeikről, vagy ne lettek volna tagjai a magyar nép jogait tipró csehszlovák agrár és a magyar vezetőket gúnyuló, ócsároló szocialista pártoknak.

Ha ők meg is feledkeztek arról, hogy voltak idők, amikor a csillogó, új piros-fehér-kék színekért megtagadták a régi fakult, drága piros-fehér-zöld színeket, mi azonban, ha hallgatunk is egyelőre, de nem felejtünk el soha semmit. Ha nem volt elég törzsökös szeretetük, hogy a veszélyes időkben a magyar élet, a magyar megtartás, a magyar kultúra, a magyar föld és a magyar nemzet mellé kiálljanak, állást és kenyeret nem féltő bátran, akkor a magyar faj új honfoglalásá-

Vármegyénk közigazgatási bizottsága

a napokban tartotta folyóhavi ülését Koczor Gyula főispán elnöklétével, aki megnyitó beszédében a mély kegyelet hangján paréntálta el az elhunyt miniszterelnököt, piasszikusan méltatta történelmi működését. Az alispán jelentésben szintén megemlékezett Teleki Pál gróf miniszterelnök haláláról. A nagy halott előtt bensőséges kegyelettel adózott az ország népe — mondotta többek között. Tragikus halála nehéz történelmi időkben érte a magyar nemzetet. Halálának tragikus körülményei a jelenlegi sorsfordulón iótt példaként szólnak az egész nemzetnek. Megtanítanak arra, hogy ezekben a válságos órákban egységbe kell tömörülni Magyarország népének, hogy megállhassa helyét a feljő tornyosuló események sorában és így egységbe összeforrva bátran álljunk a magyarság hivatott vezéré, kormányzója mögött. Vármegyénk főispánja táviratilag fejezte ki részvétét Teleki Pál gróf özvegyének és a vármegye nevében a ravatalra koszorút helyeztek. A közigazgatási bizottság a megemlékezést mély megindultsággal, álva hallgatta végig. Az alispán ezután bejelentette, hogy a Nógrádmegyével fennálló pénzügyi kérdések letárgyalására Balassagyarmaton értekezlet volt, amelyen abban állapodtak meg, hogy Nógrádmegye közuti vagyonából Bars—Hontmegyének járó 116 525 pengő összeget legkésőbb öt év alatt fizeti meg. A légóltalmi készütség sikeres végrehajtása céljából légóltalmi és tűzrendészeti szakemberekkel ellenőrzést tartott a községekben. A községek felkészültsége általában kielégítő, a lakosság hangulata nyugodt és a légóltalmi kötelezettségeinek mindenki igyekszik eleget tenni. A vármegye területére két talpbőr elosztó kereskedőt jelölt ki. Vármegye területére 1384 kgr vegyestalpbőrt és 1806 pár íbbelít utatnak ki. Majd a liszt és a zsirellátásra vonatkozó intézkedéseiről tett jelentést s végül arról, hogy a nyáron katonai szolgálatot teljesített családok foglalkoztatása érdekében tervezett munkák az egész vármegyében megindultak. — A tanfelügyelő bejelentette, hogy a levélnék magasabb pedagógiai kiképzése céljából a kózetparancsnokok rendezni tavasszal szemináriumot fognak rendezni. Intézkedés történt, hogy a tanonciskolai mulasztásból eredő kihágási eljárásokat soronkívül folytassák le. A két és fél k. holdnál kisebb gyümölcsfaiskolákat megszüntetik, az oktatási célt szolgáló faiskolák legkisebb terjedelmét egy k. holdban állapították meg. A gazdasági felügyelő jelentése szerint a sok esőzés hátráltatta a tavaszi munkákat. Az őszi buza jól telelt, a márciusi éjjeli fagyokat jól bírta és szépen

bokrosodik. A korai árpavetések kikeltek, de meglátszik az őszi szántások hiánya. A vetőmagakcióit idejében lebonyolították, most még burgonyát és tengeri velőmagot osztanak ki. A bpesti mezőgazdasági kiállításon 12 hazai pirosarka tenyészibkát vásároltak, átlag kétezer pengős áron. Kisgazdáink 10 fiatal bikát állítottak ki s szép eredményt értek el, mert a bikákkal három második díjat, négy elismerő oklevelet és egy csoport díjat nyertek. Az állatokat átlag 1945 pengőjével mind eladták. — A tisztiorvos jelentése szerint 41 hevenyfertőző megbetegedés került észlelés alá márciusban és az orvosok 34 újabb nyílt gümőkóros megbetegedést jelentettek. Az 1941. év első felére a belgyógyászati és vármegye részére 8 300 kgr cuirot, a zöldrekesztes tejakcióra 10.710 és a nagyszállói rt. óvoda napközi otthon felszerelésére 2.000 pengő államsegélyt utalt ki. A zöldrekesztes tanácsadásokon 2.041 egyén jelent meg, a védőnők 1.601 család látogatott meg (köztük 286 tudóbeteg és 60 nemibeteg). 92 egészségügyi előadást tartottak. Az egészségvédelmi fiókszövetség tanácsadásán megjelent 44 terhes, 215 csecsemő, 215 hisgyermek, a védőnők 205 családot látogattak meg. — Az államépítészeti hivatal főnökének jelentése szerint az összes utak erősen leromlottak. Nagy hiba, hogy a felvidéki utak nagy része általában alap nélkül épült, így csak száraz időkben, kistorgalom mellett és csak elegendő kavicsvastagság esetén felelnek meg. Ha az utak ki nem száradnak, a további esők a vrm. kőutat teljes leromlását idézik elő. A folyók szabályozása és az egységes vízrendezés következtében javulna a helyzet. Ezután a javításokról és anyagszállításokról tett jelentést. — A pénzügyigazgató jelentése szerint az adóbefizetés felühaladja a mult év hasonló időszakát. Ezután a többi jelentéseket terjesztették elő. Figyelmet érdemel, hogy a vármegyénk árvászékénél bevezetett gyámügyi kősségi nyilvántartás rendszerét a felszabadult Szilágymegye gyámhatósága is átveszi. A bizottság üdvözölte az új kormányt.

Az ősi ember és magyar telepítésű Verebélyen

A magyar—szlovák országhatártól néhány kilométerre fekvő Verebély hazánk egyik legősibb emberi és magyar települése. A verebélyi ősember Konyahulladékhalmra euró-

ban vezető, hangadó és irányító tényezőkként most sincs az első sorokban a helyük. Mi tisztában vagyunk azzal és ezt megtanultuk a rabság éveiben, hogy építenünk csak azokra lehet, akik kenyerüket és állásukat, életüket és vérüket a veszélyes időkben is készek voltak feláldozni a nemzetért.

Azt üzenjük tehát a most kér-

kedve tülekedő magyarkodóknak: dolgozzanak csendben, észrevétlenül a magyar közösségért évek hosszú során keresztül, hogy jóvátégyék azt, amit vétettek fajuk, nemzetük ellen — és akkor talán mi is elfelejtjük a sötét multat. De most kár hangosan, kihívóan magyarkodni, mert ez ellen vétőt mon-

pai nevezetesség. Hihetetlen gazdag a csiszolatlan kőorszak emlékeiben. Hazánkban másutt talált ilyen emlékek legtöbbje olyan, hogy eredete már a csiszolt kőorszakba is tehető. A verebéli Konyhahulladék helom tárgyai vitathatatlanul a csiszolatlan kőorszakban élt emberek alkotásai. Tűzköziárok, feltört béketelepecskék szárai, óskori alataradványok találhatók itt. Etes bizonyítékul annak, hogy a csiszolatlan kőorszaki emberek már huzamosabb ideig letelepedtek e helyen, otthont készítettek. Vadászattal és halászatval foglalkoztak. Az ember többé nem hagyta el Verebelyt. Minden korszakból, úgy a történelem előtti, mint a történelmi időkbeli, vannak itt emlékek. Különösen gazdagok még a bronzkorszakbeliek. A verebéli—szitaföldémesi vasut átásatások kerültek napfényre. Egy bronzkorszakbeli öntőműhelyt tártak fel. Többek között egy teljesen égő öntőmintát találtak. A népvándorlás korában Verebely már földvár volt. Óseink is mindjárt letelepedtek itt. Verebely környéke ósmagyar helységnevekké van tele: Tajna, Sári, Aha, Barszka, Stétáku, Tóhöl, Hull, Cseke, Rövndve. Magyarok a verebéli puszták nevei is: Körös, Földvár, Munkács, Széplak, Átos. Dúsnok. Magyarok az ősi birtokosai is: Sütőc, Tóth, Boronkay, Hájnal, Egyed, Vargha, Balogh.

A verebéli magyarságnak azonban szomorú osztályrészt jutott sorul: a pusztulás. A törökök kétszer dúlták fel a községet és ölték le lakosait. Lakói közül sok pusztult el a diadalm verebéli csatában. A magyarok fogó sorait a felülről lehuzódó szlovákság pótolta. A 19. századbeli nagy kolerajárvány is szörnyű pusztítást végzett a verebéli magyarság sorában. Helyükbe Luhačovice környékéről morva telepeket hoztak. Nevüket a ma is fennálló Morva utca őrzi. A magyar génusz tűze azonban sohasem aludt el Verebelyen. Felfigyelt az egész ország Verebely magyarságára. A Nemzeti Reform Part hatására Dilless Sándor, a híres realjogú verebéli posta bérője — a komárommegyei bácsi pusztától Körömbányáig terjedt kézbesítési területe — 1840-ben megmagyarosította a posta nyelvét. Ő már nem nyomtatott Réceptéseket és Retourrecepteket, hanem venyint és vizsányt. Kossuth Lajos a Pesti Hirnapban üdvözölte az „egyetértő utjait”. A vizsány helyett azonban térti venyint indítványozott. Még ma is így nevezik. Igen nagy szerepet játszott a verebéli magyarság a verebéli szentgyörgyi egyesült nemesi széknel. A predialis nemesség független volt a megyétől. Őáalló törvényhatóságot képzett, élén a nádor és az alispán állott Sajtózárlaja alatt ment a nemesi felkelésbe. Jurisdikciója 1849-ben szűnt meg. Utolsó gyűlést 1850-ben engedélyezték, ekkor mondta ki kényszerből feloszlását. Jegyzőkönyveit Barsvármegyére bízta, pecsétjét a hercegrímásra. Régi zászlaját és képeit a verebéli plebániatemplomban helyezte el. Mindaddig legyenek ott, míg nem lesz Bars megyének muzeuma. Később Simor hercegrímás az esztergomi prímiciális muzeumba vitette az emlékeket. A lévai muzeumnak meg kell tennie a lépéseket visszacszerzésére. Székházát eladta a nemesi szék. A befolyó összeget pedig az édes magyar nyelv terjesztésére szánta. Ezért kapta meg a Nemzeti Színház Nyugdíj Egyesülete.

Verebely életében igen nagy szerepet játszottak a Nécséyek. A realjogú posta bérlete a Dillesszektől az ő kezükbe került. A szláv tömeg hatása alatt a Nécséyek is kezdtek elszlávosodni. Nécséy, az öreg magyar nemes már nem tudott jól magyarul. Legyőzte apai szivét, inkább nem beszélt gyermekeivel, nehogy az ő hibás nyelvtől sajátítsák el. Nem is csoda, hogy leszármazói a magyar kultúra ápolói lettek. A boldogult emléktű Kriek bácsi irányította a Nécséyek figyelmét Lévára, a garamvölgyi magyar élet gócpontjára. A tragikus végű család hatalmas kép- és régiséggyűjteményét és vagyonát egy részét, 400 000 cseh koronát Lévára hagyták, hogy minél több magyar ifju tanulhasson ki.

A cseh megszállók halálos csapást akartak mérni a magyar kultúrára. Magyán égették a magyar könyveket. Az iskoláiban kihalt a magyar szó. A verebéli lélek azonban nem

hajtott. Legendákat beszélnek, hogy a cseh-szlovák köztársaságra pap eskető holtan rogyott össze a szószekeken. Verebely sohasem esztűdött fel. A magyar anyák és apák otthon tovább ápolták a magyarságot. Minden magyar kulturális megmordulás tilos volt. A verebéli magyarságban Révay István gróf tartotta a lelket. Az ő kezdeményezésére alakította meg Valkovics Imre néhány társával, Herlik Istvánnal, Tóth Dávid dr.-ral, Osovay Andorral és másokkal a Szmeke helyi csoportját Nagy nehezen 1936-ban engedélyezték a megalakulását. Tagjai úgy műtődtek, mint a keresztények a római katakombákban. Titokban gyűltek össze és hallgattak előadásokat. Jó néhány száz évi fegyház hangzott el itt. Hiába figyeltek a cseh esendőre, hiába nyomoztak. A verebéli magyarok között nem akadt áruló.

Közben több mint egy millió koronáért felépítették a híres kulturpalotát. 400 férőhelyes színházterem, süllyeszthető kuiszszá, fűrdőszobás öltözők, olvasószobák, tanács-termek, előadótermek, irodák. Minden azért épült, hogy teljesen elnyomja a magyar szellemet. A magyar szó számúve volt innen. A magyarság gyalázására épült. Az igazság azonban rejtőzőn bár kis kunyhókban, legyőzi a fényes palotákban élő igazságtalanságot Verebely visszatért a magyar hazához.

Hiába akartak életverni a csehek a magyarok és szlovákok közé. A csehi döntés után megalakult a verebéli Nemzeti Tanács. Az egyik szlovák tagját feltették, hogy szlovákul üdvözölje a felszabadítókat. Üdvözlöm öket, de magyarul — felelte. Az

egyik öreg verebéli szlovák magyar nemzetbűségi bizonyítványt kért. Nem volt szlovák iparendőlyre. Földet sem kért, volt neki elég. Bzámáztatta és fellüggesztette a falra. Mindenki lássa, hogy ő szlovák létere is hűséges fia volt a magyar hazának.

Az újra nagyközséggé lett Verebely a gazdasági fellendülés útján van. Kihavezi az északi falvak elvesztését. Ami hiba van, könnyen javítható. Cukor, petroleum, olajelosztásban nem képeznek külön körzetet. Mindenért Lévára kell jönniök. Nehéz dolog például a kalászi gazdának Lévára jönni, ha 20—30 liter benzineze a szvsége a csep-éshez. Ezen okvetlenül segíteni kell.

A magyar élet egyre inkább tért hódít. A magyarság nem türelmetlen. A katolikus plebaniá hiveinek többsége — a leánykörszékdek de járó tagjaival együtt — magyar. A tempomat mégis szlovák feliratok díszítik, a nyomás pedig szlovákul önekelnek. A magyar szellem ősi ereje azonban dolgozik. Viszszetérnek a magyarsághoz azok, akik kényszerből elhajoltak. A Szmeke tovább folytatja áldásos működését. Pillanatnyi visszaesés után most lendül ismét nagy munkába. A Szmeke a Verebely és környéki magyarság szellemi vezére. Aki ezt be nem látja és nem támogatja, az nem teljesíti magyar kötelességét.

Esteledik. Tavórolt magyar nóta hallatszik. Egyre közelebb jönnek. Ehallgatnak a dalóli egények. Szlovákul beszélgetnek, de ismét dal száll fel ajkukról: magyar nóta. Verebélien hajnalodik.

FÉJA TIBOR.

NÉPIES FŐZELÉK RECEPTEK

Erdélyi lucskos káposzta. Egészséges káposztafejéből kivágjuk a törzsét és féltenyernyi darabokat vágunk belőle. Belerakjuk egy nagy fazékba, amelybe teszünk egy csomó zöld káprót (télén szárított káprót) egy csomó csombort vagy borsfűvet, három fej finomra vagdalt vöröshagymát, fél kiló disznóaprólékot — füllet, farkát, körmét — egy kis kanál koménymagot és sót. Mindezt annyi vízzel öntjük fel, hogy ellepje az egészet és fedő alatt három óra hosszat főzzük. Találás előtt fél órával 3 deci tejfelbe 3 evőkanál lisztet kavarnak, ezt ráöntjük a káposztára, még fél óra hosszat főzzük és izlés szerint ecettel savanyítjuk.

Édes káposzta burgonyával. A káposztafejet apró darabokra felvagdalkjuk és vízben sóval megfőzzük. Vöröshagymás rántást készítünk, teszünk rá egy kevés paprikát és bőven rakunk bele kockára vagdalt burgonyát. Mikor a káposzta már megpuhult, ráöntjük a rántásra és még fél óráig főzzük.

Hüvelyes főzelékek. Minden hüvelyeset a főzés előtti napon be kell áztatni, falun lehetőleg folyóvizbe. Először jól megmosuk, aztán sok vizet öntünk rá. Ezt reggellek rendszeren magába szívja. Reggel azután felteszük a főzeléket: babot, lencsét vagy borsót. Jó, ha teszünk bele füstölt húst, de anélkül is kitűnő, izletes és tápláló főzelékek készíthetünk.

Rántást készítünk s ebbe két finomra vagdalt vöröshagymát és paprikát teszünk. Mikor a hüvelyes megpuhult és a rántás szép piros lett, a főzeléket a rántásra öntjük. Míg fő, nem szabad fakanállal keverni. Ha víz kivánczik rá, csak hideg vizet szabad ráönteni és megsózni csak akkor szabad, ha már egészen készen van. A lencsét és babot izlés szerint ecettel savanyítjuk.

Paradicsomos káposzta. Káposztafejet meggyalunk, leforrázunk és kevés zsirra felteszük párolni. Finomra vagdalt vöröshagymát teszünk rá. Mikor a káposzta megpuhult, megszóruk négy evőkanál finom liszttel, jól összekeverjük, ráöntjük a paradicsomot és fél óra hosszat főzzük és tetszés szerint némi cukorral édesítjük.

Saláta főzelék. Szép fejes salátákat jól megmosunk, kétfélé vagy négyfélé vágjuk, felteszük hideg vízbe sóval, jó csomó vagdalt zöldpetrezselyemmel és fél óráig főzzük. Világos rántást készítünk, felezesztjük és a saláta keverjük, majd kockára vágott burgonyát teszünk bele. Az egészet újra fél óra

hosszat főzzük és tálaljuk. Sok helyen tálaláskor még tejfelt is öntenek rá. Nagyon sokan sült zsemlye szeletekkel vagy gombóccal tálalják.

Szegedi tarhonya főzelék. Zsirban megpirítunk egy finomra vagdalt vöröshagymát és megpaprikázzuk. Ha ez kész, felöntjük egy liter vízzel, megsózzuk és mikor felforr, beleteszünk negyed kiló tarhonyát. Adunk hozzá 6 darab szép, nagy, tisztított és karikára vágott burgonyát, 4 darab szép, nagy, gyenge, kimagzott és szeletekre vágott zöldsaprikát. Fedő alatt fél óra hosszat főzzük és melegen tálaljuk. Igen izletes és olcsó vacsora.

Nyári vacsora. Egy kiló paradicsomot leöntünk forró vízzel. A vízből kiszedjük és héját lehuzzuk. 10 darab zöldsaprikát jól kimagozunk, szeletekre vágunk és leforrázunk. Lábosba zsirt teszünk fel és ebbe 3 darab nagy szeletekre vágott vöröshagymát. Ha ez már sárgul, beletesszük az összedarabolt paradicsomot és a paprikát és az egészet fedő alatt fél óráig pároljuk. Ha ezzel elkészültünk, adunk hozzá jó fél kiló kockára vagdalt, tisztított sárgaburgonyát meg egy kis sőt. Ha a burgonya puhára főtt, izlésünk szerint némi cukrot adhatunk bele és tálalhatjuk.

Paradicsomos burgonya. Paradicsomrántást készítünk. Egy kiló burgonyát hájában megfőzzük, majd meghámozzuk és kockára vágva a paradicsomba öntjük. Két fej szeletekre vágott vöröshagymát sósvízben megfőzzük és ha jól kifőtt az izé, amire kb. egy óra kell, leszűrjük és levét a paradicsomba öntjük. Némi cukrot a paradicsom savanyúsága miatt adunk kell bele.

Savanyú burgonya. Egy kiló megtisztított burgonyát karikára vágunk, teszünk rá sőt és 5—6 babérlevelet és 10 szem borsót. Vízrel felöntjük és puhára főzzük. Egy nagy vöröshagymát finomra vagdalkunk, negyed liter vízben jól kifőzzük és levét a burgonyára öntjük. Szép sárga rántást csinálunk, felezesztjük és a burgonyára öntjük, majd újra negyed óra hosszat főzzük. Találás előtt izlésünk szerint ecetet öntünk rá. Vannak helyek, ahol még tejfelt is szoktak rátenni.

Tarlórépa főzelék. Ez az izletes főzelék nálunk kevésbé használatos, pedig termelése is könnyű, sőt csapadékosabb vidékeken egy évben kétszer is megterem. Mikor a burgonyát már felhámoztuk, még akkor is jökor van, ha tarlórépát vetünk közéje. A répát meghámozzuk, mint a tököt, meg-

gyalujuk és üvegekben — mint a kovászos ugorokt szoktuk — besavanyítjuk. Téli a tűzhely mellett történik a savanyítás.

Amikor a répa már megsavanyodott, használhatjuk a főzéshez. Szükséges mennyiséget vízben felteszünk és megfőzzük. Külön nagyon finomra vágott főréshagymás rántást készítenk, pár szem bors és mustármagot teszünk bele és kevés paprikát. A rántást felöntjük és a már megpuhult répába keverjük, majd az egészet újabb fél óráig főzzük. E főzelékeket tejfellel is szokják tálalás előtt izesíteni.

KOLONFÉLÉK

— LÉVA VÁROS ÚJ VILLAMOSSÁGI SZERZŐDÉSE. Léva város villamos energiáját tudvalevően a Középszüvenszki Villamosági Rt.-től kapja. Mivel a szerződés lejárt, a város áramszállítási ajánlatára hívta fel a „Györi Ipartelepek kezelésében álló Középszüvenszki Elektromosművek magyarországi vállalatrésze” céget. A györi vállalat és Léva város kiküldöttének tárgyalási során elkészült a szerződés tervezete. A szerződés tervezet előkészítése során Léva városnak, mint szakszerű, Csanó László elektromérnök, Kaposvár város villamos üzemének igazgatója szolgálat tanácsaival. A tervezet előzetes letárgyalására a polgármester f. hó 16-ára közös ülésre hívta egybe a pártokat, jogúgyi és a vállalomtársai bizottságokat. A szerződés tervezetét Pokorny Árpád, a villamos üzem adminisztratív igazgatója ismertette. Az értekezlet három és félóra hosszat tartó széleskörű és alapos vita során pontról-pontra letárgyalta a szerződés tervezetét, amelyen több módosítást készítettek s ilyen módosított formában azt egyhangúlag elfogadásra ajánlják a képviselőtestületi közgyűlésnek. A szerződés érvényességét 25 évre tervezik, minek fejében a györi vállalat tartamengedély címén százezer pengős tarifarendményt nyújt Léva városának, amely összeg a szerződés felbontásáig jóváhagyása után kerül kifizetésre. A 19-én este tartott közgyűlés a szerződést szintén egyhangúan elfogadta.

— KINEVEZÉSEK. Vármegyének főispánja a megválasztott két vármegyei díjazás közgazdasági szakornoki állásra dr. Tóth Ferenc lévai és dr. Kovács Gyula ipolyiszalkai lakosokat nevezte ki. Az előbbi az alispáni hivatalba, az utóbbit a verebelyi főszolgabírói hivatalba nyert beosztást.

— GYÁSZHÍRÉK Husvétvasárnapján súlyos gyász érte a Drelicska család, amidőn Drelicska Gáspár, áldados és munkás életének 72 évében elhunyt. A megboldogult becsülésben álló népszerű tagja volt a régi magyar postás társadalomnak. Halálát gyermekei: Rézsi, Joán, férjezett Bartos Bláné, Irma, férjezett Bartos Lászlóné, Iona, férjezett Jászay Lászlóné és Tódor, valamint kiterjedt rokonsága gyászolja. — Husvéthétfőjén hunyt el városunk egyik vasszorgalmáról és nagy munkászeretőéről ismert polgár, Zilai András, életének 79. évében. Még késő agkorában is kora reggeltől késő estig művelte gazdaságát. Egyidőben mint prebiter szolgált a ref. egyházközséget. A megboldogultban Nagy Gyula apóstát gyászolja.

— A BUDAPESTI KERESKEDELMÉI ÉS IPARKAMARA miniszteri biztos a mellé ki rendelt véleményező bizottság tagjává Léva-ri Kern Oszkár kamarai tagot nevezte ki s kereskedelmi miniszter.

— TERJED A NÉVPAPMEGVÁLTÁSI AKCIÓ. A Koczor Gyula főispán által kezdeményezett névpapmegváltási akció terjedőben van. Igazán szép és korszerű gondolat az, hogy a mai súlyos időkben nem tartanak költséges vig névnapokat, hanem azok rendezését jótékony célra megváltják. A közlekedő Béla-nap alkalmából dr. Kmoskó Béla és Boros Béla juttatott a Bars utján a lévai árvaháznak 50—50, dr. Nagy Béla 20 P-t, Okolicsányi Béla m. kir. tisztifőorvos 15 P-t, Surányi Béla 40 P-t. Kívánjuk, hogy a példa minél több követőre találjon!

— A SZECSEI HÁZTARTÁSI TANFOLYAM. A földművelésügyi minisztérium A szecsesőn halhetes háztartási tanfolyamot rendezett, melynek záróvizsgálja a napokban zajlott le a kulturházban. A záróvizsgán megjelent Oberhammer Gyula igazgató, vizsgálóbíró, Saska Dezso alispán, Horváth Aladár vármegyei gazdasági felügyelő, Mailath László főszolgabíró, dr. Okolicsányi Béla vm. tisztiorvos, dr. Kléri János tanfelügyelő, Dóka Sándor népművelési titkár, stb. A tanfolyamnak harminc fiatalasszony és leány hallgatója volt Szecseről és környékéről, előadói pedig Kiss Erzsébet és Móczay Éva gazdasági tanárnők voltak, akik a racionális főzés, varrás, kertészet, stb. hasznos tudnivalókat adták elő, az egészségügyi tudnivalókat, cse-csemőgondozást dr. Leidenfrost Gyula körorvos ismertette. A vizsga szépen sikerült s kiállítással volt kapcsolatos, amely a hallgatók kézimunkáit mutatták be, így a tanfolyam eredményének képet nyújtotta. A tanfolyamtól várható, hogy a természetellen s elmaradott falusi főzési rendszer is megjavul s a tanfolyam résztvevői részén tovább terjed a nép között.

— LÉVA LEGUJABB ÜZEME. Garamvölgye mezőgazdasági iparának fejlődését jelenti a lévai tejfeldolgozó üzem felállítás. A városban látunk fehérre festett kocsiakat járni, ezek felíratából állapíthatjuk meg az emberek, hogy valamelyes ilyen üzem van Léva-n. Igen, a Lévai Uradalom a régi Svanalomban rendezett be tejfeldolgozó üzemet a legmodernebb keretek között. Az elhagyott régi malom szomorú képe egyszerre derűre változott, a szorgos munka derűje ömlik el a régi malom körül, ahol az elhatalmasodott burján helyén már virágagok mosolyognak. Az eddig zárt kapu ismét tárva van s a dolgozó élet jár ki s be rajta, a kocsi a feldolgozandó anyagot hozzák és viszik szét a készet, a gusztonos sárga vajat, a pasztőrözött tejet, az izes turót. 39 garamvölgyi községben állított fel az üzem gyűjtőtelepet, 39 község gazdái ontják a lévai üzembe a tejet. A községi gyűjtőtelepek korszerűsége is szinte egyedül álló Magyarországon, higienikus berendezésével és bakteriológiai modern tejjesztő rendszerével. A vidéki gyűjtőkől beérkeztet tejet a feldolgozás előtt meggyszer vizsgálát alá kerül egészségügyi szempontból, az üzem modernül felszerelt laboratóriumában, így tehát fertőzött tejet nem juthat feldolgozásra, ami nagymértékben meggyújtotta a fogyasztókra. Az üzem csempevel kirakott falai a tej és a vaj színeiben ragyognak, a munkások egészségügyi vizsgálat után kerülnek az üzembe. Még látványos is érdekes, amint a sok tej buzó, habzik, föl a kádékban, folyik a csövekben át egyik helyiségből a másikba, egyik gépből a másikba, hogy vajja vagy turóvá alakuljon át s így kerüljön a hűtőbe. Az üzem mindenesetre nagymértékben szolgálja vidékünk tejetermelőinek érdekeit is és a tejetermelés fejlődését is lehetővé teszi, mert a termelőknél nem okoz gondot, mint más vidékeken, a tej értékesítése. Az üzem most rendezi be detail üzletét Léva-n. Az egyik tejcsarnok az üzem épületében van, ami a dohánnyelvető vidéken lakó fogyasztók számára elégíti ki, a másik a Molnár szaktanatórium épületében. A tej és tejetermékek fogyasztása még soha sem volt olyan nagymérvű, mint mostanában, amidőn megállapították, hogy a tejben az összes vitaminok fellelhetők! A vitaminok nem csak a nyers, hanem a pasztőrözött és a főtt tejben is megvannak, mert pl. a B-vitamin rövid ideig a 100° C-t is elbírja, a A- és C-vitamin a 85° vagy felőlről 65° C-ra hevítést is kibírja. A vitamin a hőpülés alkalmával tudvalevően a vajba megy át. A lévai tejüzem ezenfelül vegyi uton is emeli a vaj C vitamin tartalmát. A pasztőrözött tejnek külön előnye még az is, hogy szírtartalma egyenletesen oszlik el minden edényben, nem úgy mint a nyers tejnél, ahol a zsírcsémék csak a tej színt rakódnak le. Egyébként az üzem ünneppélyes megnyitása a napokban lesz.

— A VÁMOSLADÁNYI SZMKKE-esten Agárdy Zsigmond is nagy sikert aratott költeményeivel. Tudósításunkból neve véletlenül kimaradt.

Amit meg kell írni

Mikor kerül Léva-n a zálogház keresztény kézbe? Vegye a város kezelésbe, ha másképp nem lehet megoldani.

Nem lesz Léva-n téglá. Hatóságilag kényszerítsék üzemeltételre a téglagyárakat.

Szakértők és ne laikusok döntsenek az emlékművek ügyében.

Vajjon mit takartak el a Városliget fái? Ott is hatalmas pusztítást végzett a fejsze.

Nagyon feljavult a mozi műsora.

Vezessék be Léva-n a jegyrendszert a zsir ellátás terén.

A mozi és a kávéház vezetőségének figyelmébe ajánljuk, hogy a dízőket is „két l” betűvel kell hallgatni.

Garamvölgye híres tejtermeléséről. Léva-n vajgyár is van. Miért nincs tehát Léva-n vaj?

Tengeri művelési kísérletezés

Ezen kísérlet bevezetésével a vm. Gazdasági Egyesület szemlélteti uton kísérleti parcellák összehasonlítása alapján be akarja bizonyítani, hogy mily nagy különbség mutatkozik a legalább háromszor kapált és július végén, vagy augusztus legelejen kapálással meggazolt tengeri művelésnél a csak kétszer kapált tengertermés eredményével szemben.

Az országban ily irányú kísérletezések beigazolták, hogy a munkatöbblet költsége önszertelű és legalább 600 □ öl területű legyen, amelyből 300 □ öl háromszori kapálásban és július végén, vagy augusztus legelejen kapálással végzendő gazolásban részesítendő, a másik 300 □ öl ellenben csak a szokásos kétszeri kapálást kapja meg.

A tengeri kiképzés után azon kell lenniük, hogy mihelyt a talaj cserpeződni kezd, mindkét parcellán a talajt lehetőleg egy napon meg kell szarabolni, fogaolni, vagy boronálni, hogy a cserpeződést megelőztessük, majd az egyelésnél ne a legnagyobb s a legkönnyebben kitéphető töveket szakítsuk ki. Az első két kapálást mindkét parcellán egy időben a egyformán teljesítjük s ha a két parcellát nem tudnánk egy napon bevégezni, a munkát úgy teljesítjük, hogy azon a napon mind a két parcellából egyenlő számú sorokat kapáljunk meg. Ha a kísérleti parcellán a tengeriföld gazdasodni kezd, végezzük el a hermadik kapálást is s július végén, vagy augusztus elején ugyancsak a kísérleti parcellán teljesítjük a kapahegygel végzendő gazolást is.

Ha az időjárás a tengeriföldet túlcsagos garassá tenné, úgy, hogy a két kapálás helyett három kapálást ednának, a kísérleti parcellán úgy intézzük a munkálatokat, hogy az egy kapálással és a gazolással több munkában résztvevőjen. Aki lókapálást is alkalmaz, az mindkét parcellán egyenlően teljesítse.

A kísérleti eredményekről feljegyzéseket kérünk, amelyhez a nyomtatványokat, valamint a kísérletezéseket bejelentő levelezőlapokat a Gazdasági Egyesület tagjainak idejében rendelkezésükre fogjuk bocsátani.

KRAJTSIK JENŐ

a G. E. igazgatója.

SZIRENAPRÓBA!

A közönség figyelmét felhívjuk arra, hogy holnap, HÉTFŐN DÉLBEEN EGY ÓRAKOR megszólal a riasztó sziréna, ez azonban nem jelent riadót, csak kivételes próba lesz!

— **Eljegyzés.** Mészáros Katalin okl. tanítónő (Szekesfehérvár) és dr. Kléri János kir. tanfelügyelő jegyesek.

— **Eljegyzés.** Dr. jur. et. pol. Ruznyák Pál a Leszámított és Pénzváltó Bank központi tisztviselője husvét vasárnapján eljegyezte Klain Máriaát, Klain Ödön városi tanácsnok leányát. (M. k. é. h.)

— **Születési statisztika.** Bars—Hontvármegyében március havában újszülöttek száma 214, ikerszülés 1, élveszületett 212, elvetelés 13, egyévnél fiatalabban elhalt 19.

— **VERES VILMOSNAK** az ubjarsi márc. 15-iki ünnepével kapcsolatos cikkere vonatkozóan illetékes ubjarsi hivatal most azt az információt kapjuk, hogy ebben az ügyben félreértések vannak. Mindkét igazgató-tanító a cseh időkben, az akkori lehetőség szerint ellátta az iskolán kívüli kulturumkát, etekintetben a Bars tudósításaira is utal. Veres Vilmos erre nyilván nem emlékszik, mert ma a SZMKÉ keretében történt, hanem külön. Az a tény pedig, hogy a két felekezetet külön-külön rendezti kulturfeladatait — informátorunk szerint — abban leli magyarázatát, hogy nincs a községben megfelelő nagyságú terem, így a felekezetek iskolába szorul a kulturmunka. A katolikus iskolában rendezett kulturstre megkívánt előadót a ref. Veres Vilmost is, ami azt mutatja, hogy nincs felekezet villongás. Reméljük, hogy ezzel most már végleg lezártnak tekinthetjük ezt a sajnálatos ügyet.

— **A BARSFÜSŰI ÁLL. EL. ISKOLA** tanterületét és tanulóifjúságát az árvízszújtotta magyar lakosság megsegítésére 28 pengő 4 fillért gyűjtött. E nemes tettel vármegyénk minden községe felügyelhet és követendő például állíthatja maga elé, mert még egy évvel eszelőt is Barsfűs volt vármegyénk egyik legellenzékibb szlovák községe és ma már a szlovák tanulóifjúság minden egyes tagja szeretettel és örömmel hozta megalkarított filléreit az iskolába, hogyha csak részben is, de valamit segítsen az árvízszújtotta testvéreken.

KORMÁNYZÓ URUNK KIADTA A PARANCST: ELŐRE DÉL FELÉ.

És a honvéd megindult és felszabadította az ősi magyar földet. Visszalérték régi városaink, kicsiny tanyaik, szélesen elterülő magyar falvak, több, mint fél milliónyi magyar ül magához Szent István korán. Az áldott ősi humusz magyarok adja ismét nagyszerű gyümölcseit Huszonkét év után újra magyar csendőr szuronyán játszik a tavaszi napfény, mosolyt és bizodalmat visz a kakastól rezegő a Délvidékre, mert megindult s az ezereves határon áll meg a magyar honvéd. Ott áll a honvéd Újvidék alatt, kezében fegyver, de szemében nyoma sincs a gyűlöletnek. A bosszúnak sem, amelyhez pedig talán talán még joga is lenne. A honvéd erős, a honvéd igazságos, a honvéd magyar! A honvéd békét, nyugalmat, rendet, munkát jelent. Az az állam, mellyel szerződést kötöttünk, nincs többé. Jött egy puces-kormány, amely elűzte, vagy fogásba vetette az alkotmányos vezetöket s égen és földön reánk támadt. Szörnyű kaosza omlott Jugoszlávia... és amikor Kormányzó urunk megindította seregeit, felbomlott ez a Trianonban felduzzasztott állam, nem volt Jugoszlávia, nem volt szerződés fél, hiszen akkor már kiküldöttük függetlenségét a szabad Horvátország. Mi nem támadtunk, mi csak védelemre sieltünk véreinknek és visszavetjük jogos tulajdonunkat Európa e részén ma mi vagyunk a legerősebb közhatalom. Trianon nincs többé s mi meggyarapodott erőink birtokában, vitathatatlan igazságunk tudatában álljuk a posztot, betöltjük munkával és ha kell fegyverrel ezereves történelmi hivatásunkat. Mert ez a mi érdekünk és ez Európa érdeke is.

Az árvízkarosultak javára

Eddig befolyt:	987.33 P
A lévai m. kir. liceum tanári testületétől: Dr. Tóth Antal igazgató 8 P, dr. Kiss István 2 P, Klackó Jenő 4 P, Kleiszner Pál 5 P, Földi Sándor 1.20 P, Szentiványi Gyula 1.20 P — összesen	21.40 P
Főispáni hivatalnál	1.485.15 P
Eddigi gyűjtés eredménye	2.493.88 P

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK: Kopolovics Salamon és Steinberger Dóra leánya Lenke — Schmidt-Fajlik Pál és Janovits Julianna fia József László.

HÁZASSÁGOK: Petrovics Géza rk. Balogh Mária rk. — Kiszela Lajos rk. Valentik Julianna rk. — Gáspár László rk. Szörényi Irén rk. — Magyar Béla János ref. Harsányi Erzsébet rk.

HALÁLESETEK: Zsemberi Ferencné szül. Oláh Mária 21 éves — Zilai András 79 éves — Drelicska Gáspár 73 éves — Sabla Emil 10 éves — özv. Bósi Jánosné sz. Homolya Rozália 59 éves — Sikur József 55 éves — Jakubik András 71 éves — Prohászka Ferencné sz. Prachár Ilona 70 éves — Molnár Ferenc 32 éves.

Gyászköszönetek.

Köszönetet mondunk minden jóbarátunk, ismerősnek, ugyszintén a postahivatali képviselőinek, kik gyászunkban felkerestek és édes atyánkat utolsó útjára elkisérték.

Drelicska Testvérek.

Ezuton mondunk hálás köszönetet mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik feltehetetlen féjrem, illetve édesatyám, nagyatyám, apósom Zilai András elhunytá alkalmával részvétükkel felkerestek és a gyászszertartáson résztvettek.

A gyászoló család.

Felhívás!

Felhívom a város lakosságát, hogy a városi orvos a kötelező himlőoltásokat 1941. május 12 én és 13 án d. e. 10 órától 12-ig a Stefániai Szövetség csecsemővédő intézetének székházában (Folszabadalás u. 19.) fogja megtartani.

A himlőoltásra kötelezett minden gyermek aki az 1941. év folyamán első életévét betöltötte, vagy betölti.

Esztér a szűk és gyámok felhívának, hogy törvényes következmény terhe mellett a fenti felhívásnak legfontosabban tegyenek eleget

Léva, 1941. IV. 16.

Dr. LEHOTZKY BRUNÓ polgármester.

MEGHÍVÓ

A Lévai Takarékpénztár Léván (ezelőtt Lévai Első Bank r. t.)

75. évi

rendes közgyűlését

1941. évi április hó 24-én, délelőtt 11 órakor saját épülete tanácstermében fogja megtartani, melyre t. részvényeseit ezuton is meghívja.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési jegyző, két jegyzőkönyv hitelesítő részvényes és szavazatszedő bizottság kijelölése.
2. Az 1940. évi zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság javaslati a felügyelő bizottság jelentésével, a mérleg megállapítása, a nyerevény felosztása és a felmentvény iránti határozat.
3. Négy igazgatósági és két felügyelőbizottsági tag megválasztása.
4. Az alapszabályok 15. §-a alapján netán beérkező indítványok.

Kelt Léván, 1941 ápr. 3-án.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 11. §-a szerint a közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja jogait, aki legalább 3 nappal a közgyűlés előtt részvényeit a még nem esedékes szelvényekkel együtt az intézet pénztáránál, vagy a Pénzüntézet Központnál Budapestten letétbe helyezte.

A zárszámadások a pénzüntézet helyiségében napkönt 9—12 óra között megtekinthetők.

— A LÉVAKÖRNYÉKI CIGÁNYOK több községből bandába szervezkedve sorozatos betöréseket követtek el a vidéken, sőt még a határon túlra is átrándultak és a szlovákiai községekben is operáltak. Két lévai orgazdát is letartóztattak. A nyomozás még folyik, szlovákiai területen is.

— **Mészárosok és hentesiparosok** legkövászársági engedélye. A kereskedelem-és közlekedésügyi miniszter értesítette az iparhatóságokat, hogy a mészárosok és hentesek az iparuknál előálló hulladéknak szappannal főzésével és az így nyert szappannak üzlethelyiségükben való elárúsításával foglalkozhatnak. Ennek következtében nincs akadály annak, hogy a mészáros-és hentesüzemek az összegyűlt hulladék szappannal főzése céljából legkövászárságra jogosító engedélyt kapjanak.

A Bars rádió-műsora

1941 április 20-tól 26-ig

Állandó műsorszámok hétköznapiokon Budapest I. műsorán:

6.40 Ébresztő, Torna	2.30 Hírek
7 Hírek, Hanglemek	3 Arfolyamok, piaci- és élelmiszerárak
11.10 Vízjelzés	4.45 Időjelzés, Hírek
12 Harangszó, Himnusz	7 Hírek
12.40 Hírek	9.40 Napi összefoglaló
1.20 Időjelzés, Időjárás	11 Idéggnyelvű hírek

Vasárnap

BUDAPEST. Hanglemek, hírek 10 Ref. istentisztelet 11 Rk. mise, szentbeszéd 12.30 Kékes Irén és Kalmár Pál magyar nóátak énekelnek, kísérő Oláh Kálmán cigányzenekara, közben Rádióórónika, 13.45 Hírek 14 Hanglemek 15 Háztartási oktatás 15.45 Szalonfőzős 16.30 A tájárjárásról 17.15 Honvéd-műsor 18 „Frakk és lakk” 18.25 Zongora-gézműsoron 19 Hírek 19.20 A sivatag vándorai, szimfoni-előadás a stúdióban 20.30 Fellegi Teréz énekel 21 Melles-zenekar 21.40 Hírek 22.10 Hanglemek 23.25 Kétzongorás jazz.

Hétfő

BUDAPEST. 12.10 Balalajakzene 13.30 Szalonzene 15.20 Honvédzenekar 16.15 Diákféltóra 17.15 A hétszáz éves tájárjárás 17.45 Hanglemek 18.15 18.15 „A városrendezés lényege” 18.30 Mursi Elek cigányzenekara 19.30 A Berliini Operaház vendégjátéka 21.25 Spanyol dalok 22.10 Pertis Jenő cigányzenekara 23.30 Szabó Kálmán jazzhármása.

Kedd

BUDAPEST. 10.45 Divattudósítás 12.10 Lovászi Ferenc cigányzenekara 13.30 Hanglemek 15.20 Sándor hegedűl 16.10 Gyermekdelúlat 17.15 Mindnyajunk gondjai 17.30 Szalonzene 18 A Légvédelmi Parancsnokság közleményei 18.30 „A csúfolt Arany” 19.20 Lászlófy Margit zongorázik 19.50 „Egyenlőség” szimni 22.10 Postászenekar 23.25 Kurina Simi cigányzenekara.

Szerda

BUDAPEST. 12.10 Hanglemek 13.30 Ilmiczky szalonzenekar 15.20 Melles Béla zenekara 16.15 Közvetítés a pestszentlőrinci kultúrtházból 17.15 Emlekezés Tóth Kálmánra 18.30 Szalonzene 19.20 Az országos légvédelmi parancsnokság közleménye 19.35 A Berliini Filharmonikusok hangversenye 20.30 Erdélyi metszetek 22.10 A Rajkók cigányzenekara 23.25 Hanglemek, filmadalok.

Csütörtök

BUDAPEST. 10.45 Külföldi híradó 12.10 Szalonzene 13.30 Lakatos Vics cigányzenekara 15.20 Ifjúsági énekkarok 15.50 Budai Mandolin Zenekar 17.15 Tánclmek 17.45 Szőlészlet, borászat 18.15 Forma a zenében 19.20 „Isten hozzád”, hangulatkép 20.25 „Csáky István gróf” 20.50 „A kapu előtt” székely legenda 21.15 Farkas Béla cigányzenekara 22.10 Hanglemmez 22.30 „Jonás könyve”, felolvasás 23.30 Farkas Béla cigányzenekara.

Péntek

BUDAPEST. 12.10 Szórazoktató zene 13.30 Tánzene 15.20 Szalonzene 15.20 Mit főzünk? 16.15 Diákféltóra 17.15 „Berlioz Pesten”, felolvasás hanglemekkel 18.45 Kéltügyi negyedóra 19.20 Vers es próza a kutyáról 20. Légvédelmi előadás 20.10 Az Operaházi Zenekar 22.10 Tánclmek.

Szombat

BUDAPEST. 12.10 Suki Tóni és cigányzenekara 13.30 Hanglemek 15.20 Rendőrzenekar 17.15 Szermesek muzsikája 18. Rádiós tanácsok 18.30 Zongoraszó 19.20 A Légvédelmi Parancsnokság közleményei 19.30 Innen-onnan, hangfelvétel 20.10 Kivánászhangverseny, szalon-, tánc- és cigányzenekar közreműködésével 22.10 Tánclmek 23.25 Bura Sándor cigányzenekara.

Uj házban 3 szobás lakás kiadó a belvárosban június 1-re, esetleg azonnalra. Cim: Simor u. 3. 290

— ROZOGA ISKOLAI ÉPÜLETEK. Vár-
megyénk tanfelügyelője a közigazgatási bi-
zottság ülésén bejelentette, hogy a tanfel-
ügyelőség kerületében számos iskolaépület
olyan rozoga állapotban van, hogy a leg-
alapsvetőbb követelménynek sem felel meg.
Több ilyen iskola közül a hévmagyarádi dű-
ledező állami elemi iskolát a deméndi csend-
őrség bezárta.

Az ipolysági királyi törvényszék elnökétől.

1940. El. I. A. 4/5. szám.

Hirdetmény

a rögtönbíráskodás (statárium) kiterjesztéséről.

A m. kir. igazságügyminiszter 1940. I. M. IV. számú rendelete folytán, a 8020/1939. M. E. sz. rendelet 2. §-a alapján közhírré teszem, hogy a m. kir. miniszter 2770/1941. M. E. számú rendeletével az 1939. évi II. tc. 221 §-ában nyert fethatalmazás alapján a rögtönbíráskodást (statáriumot) az ország egész területén a polgári büntetőbíráskodás körében — a rögtönbíráskodás kihirdetése tárgyában kibocsátott 12727/1939. I. M. E. és 5850/1940. M. E. számú rendeletekben megjelölt büntettek felül — kiterjeszti, a katonai büntető bíráskodás körében pedig elrendeli a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 204 §-ának (1) bekezdésében meghatározott a honvédelem érdekét veszélyeztető rongálás büntetése, a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 203 §-ának (1) bekezdésében meghatározott a munka folytonosságának megnehezítése és megműsítésére által elkövetett büntetése, olyan értelemben, hogy e büntét kezdeményezői és vezetői esnek rögtönbíráskodás alá (203 § (3) bekezdés, ha azonban a büntetőt a munka szándékos hibás vagy hiányos végzésével, vagy pedig rongálással követik el, a rögtönbíráskodás a kezdeményezőkön és vezetőikön kívül a tettesekre és részeszekre is kiterjed, a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 205 §-ának (2) bekezdésében meghatározott, katonai vezetével szemben elkövetett engedetlenség és tetleges bántalmazás büntetése, végül a legvédelmi készülséggel kapcsolatos elsőtétítés, ugyszintén a légi riadó ideje alatt elkövetett gyilkosság, szándékos emberölés és súlyos testi sérítés, továbbá lopás és rablás büntetése

A rögtönbíráskodás hatálya a felsorolt bűncselekmények kiserítésére is kiterjed.

Ehez képest az eddig kibocsátott rendelkezések értelmében ezidőszent a polgári büntetőbíráskodás körében az ország egész területén úgy a tettesekre, mint a részeszekre (Btk. 69. §) kiterjedően rögtönbíráskodás alá esik a löfélygyar, a robbantószer, illetve mindennemű robbanóanyag (bomba, kézi-gránát, pokolpogó stb) használatával elkövetett gyilkosság és szándékos emberölés büntetése (ideértve az ily gyilkosság és szándékos emberölés kísérletét és az ily gyilkosság elkövetésére irányzott szövettséget is), a hatóságok büntetőjogi vedelméről szóló 1914. évi XL. tc. rendelkezéseibe utköző „hatóságok, illetve hatóságok közegek ellen fellegyerkezve elkövetett erőszak büntetése”, a felsegsertés, hütlenség és lázadás büntetése (ideértve a felsegsertés és lázadás elkövetésére létrejött szövettséget és azok elkövetésére való felhívást is).

Az állami és társadalmi rend hatályosabb vedelméről szóló 1921. évi III. tc. 1. §-ának első bekezdése és 2. §-ába utköző büntetést, a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 204 §-ának (1. és 2.) bekezdésében meghatározott a honvédelem érdekét veszélyeztető rongálás büntetése (ideértve azok kísérletét is), a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 203 §-ának (1) bekezdésében meghatározott, a munka folytonosságának megnehezítése és megműsítésére által elkövetett büntetést (ideértve annak kísérletét is), e bűncselekmény azonban azal a korlátozással, hogy — kivéve a munka szándékosan hibás vagy hiányos végzésének és a rongálásnak esetét — csak a kezdeményezők és vezetők esnek rögtönbíráskodás alá, továbbá a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 205 §-ának (2) bek. meghatározott katonai vezetével szemben elkövetett engedetlenség és tetleges bántalmazás büntetése, végül a legvédelmi készülséggel kapcsolatos elsőtétítés, ugyszintén a légi riadó ideje alatt elkövetett gyilkosság, szándékos emberölés, súlyos testi sérítés, lopás és rablás büntetése.

A katonai büntető bíráskodás körében az ország egész területén úgy a tettesekre, mint a részeszekre (Btk. 69 §) kiterjedően a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. fentebb említett 204 §-ának (1) bek., 203 §-ának (1) bek. (a megjelölt korlátozással), 205 §-ának (2) bek. meghatározott büntetést, továbbá a legvédelmi készülséggel kapcsolatos elsőtétítés, ugyszintén a légi riadó ideje alatt elkövetett a fentebb felsorolt büntetést esnek büntetés alá.

Felhívom a lakosságot, hogy ezen bűncselekmények elkövetésétől mindenki óvakodjék, mert aki ilyen bűncselekményt követ el, rögtönbíráskodás alá kerül és

halállal bűnhődik.

Ipolyság, 1941 április hó 14. napján.

IFJ. DR. EÖTTEVÉNYI OLIVÉR
a kir. törvényszék elnöke.

A jó kávéfőzéshez kettő kívánatos: először a megbízható kávéanyag, és pedig bakbakké, vagy jó fajta malatakké, másodsor az olyan kiváló kávé-
zesítő, mint a Frank kikőriakké.

Köszönetnyilvánítás.

Az Árvaházat fenntartó Lévai Nőegylet március hóban a következő adományokat kapta:

Jánossy Lászlóné 5 kg szappan, özv. Bóna Jánosné Varsány 20 drb. tojás, Pankó Györgyné 5 P. Brnk Józsefné 100 drb. sütemény, Ferenc Istvánné Alsógyöröd 2 drb. csibe és drb. tojás, Kunos Imréné 10 P, Schoeller malomelő Léva 1 zsák liszt, Roxer Pálné 1 üveg zöldbab, Korentsy Sándorné 4 P, Dr. Szekfű Jenő Bpest 10 P, Kukorgyár Oroszka 50 P.

Hólabda-tea adományok:

Schvarczer Sándorné Dobogó 6 P, Székely Ferencné 2 P, Fest Ernőné 5 P, Sáska Dezsőné és Sáska Edit 10 P, Dr. Tóth Antalné 250 P, Holló Vera 250 P, Böhm Vilmosné 10 P, Beer Imréné 350 P, Offermann Magda 250 P, Habrik Márta 3 P, Dr. Guba Jánosné 3 P, Murányi Ödönné 250 P, Rimanóczy Gézáné 150 P, Rudnyánszky Olga 250 P, Dóka Sándorné 3 P.

A nemesszivű adakozók az árvák nevében ezuton is fogadják hálás köszönetemet.

OFFERMANN ÁGOSTONNÉ
alelnök.

Ha figyelemmel kísérte

a „Városi mozgófényképszínház” tavaszi műsorát, észrevehette, hogy a műsor minőségileg állandóan fejlődő tendenciát mutat. Az igazgatóság határozott célkitűzése a műsor színvonalának emelése, mégpedig olyan célzattal, hogy új őszi évadunkban már teljesjen a budapesti másodhetes színházak nivóját érje el a mozi.

Hogy ennek érdekében az igazgatóság anyagi előzetektől sem riad vissza, azt most Önnek bebizonyítjuk. Bemutatjuk májusi műsorunkat, mely egyrészt méltó befejezése tavaszi évadunknak, másrészt erkölcsi előkészítése az ősznek. Amikor a bírálattól az Ön megítélésére bizzuk még külön is felhívjuk nb. figyelmét magyar filmjeinkre. Ezek állanak szívünkhez legközelebb és ezzel igyekszünk Önnek a legnagyobb örömet szerezni. Reméljük, hogy sikerülni is fog!

Májusi műsorunk legkimagaslóbb eseményei:
Május 2—3—4. Magyar film!

A miniszter barátja.

Páger Antal legismertebb vígjátéka. Egész-séges humoru, jólsikerült társadalmi film-szatíra.

Május 9—10—11—12. Magyar film!

Tóparti látomás.

Budapesttel egyidőben. A legnagyobb idei magyar filmünk. Téma művészelektről, szerelemről és művészetéről. Jávor Pál és Tolnay Klári legegánsabb, legművészebb filmje. A felvételek a tündéri szépségű tatatóvárosi parkban vették fel. A „Szentivéjyi álom” tündéri környezete emlékeztető szabadtéri felvételek.
Május 16—17—18. Pesttel egyidőben.
Csodás dzsungel-film!

Zanzibár.

Óserdő, küzdelmek, izgalom.

Május 20—21—22. Magyar film!

Cifra nyomorúság.

Május 23—24—25. Pesttel egyidőben.

Ma — Tegnap — Holnap.

Modern filmjáték. Májusi műsorunk második magyar filmje, melyet t. közönségünk a budapesti közönséggel egyidőben élvezhet. Budapestn nagy sikerrel mutatták be e filmünket. Szereplők: Szilágyi-Szabó Eszter, Jávor Pál, Mály Gerő, Somlay Arthur, Vaszary Piri, Maklary Zoltán.
Május 27—28—29.

JUD SÜSS.

Az Ufa idei nagy világfilmje!

Figyelje állandóan műsorunkat itt, e lap film-rovatában és előadások közben, a titeltet írott reklámoknál! Legyen szerencsénk!

Tisztelettel

az Igazgatóság.

KOPA TRÉFÁI

A cseh világban történt. Valamelyik magyar gyűlés után a csendőrség több lévai embert állított elő s felvették a nációnéljüket. Bizonyára hangosak voltak, ami nem tetszett a csendőröknek, így az ismert „fekete könyvben” örökítették meg nevüket. A harmadik vagy negyedik előállítottat vallatták: Hogy hívják? — Pindúr — felelte az. Semmi úr, itt nincsen úr s körül a delikvens nevét, lecsipve annak második szóttagját: Pind...

AKTUÁLIS NÉPMESE

A minap egy garamvölgyi faluban jártam. Vasárnap délután volt, a tavaszi napsugár kicsalta az öregeket is. Az egyik ház előtt egy hetven év körültyafi pipázgatót Népszerez ember lehetett a faluban, rövidesen körülvették a fiatalok. Kérlelni kezdték, hogy meséljen. Az öreg rövidesen rádalt. Magam is a hallgatóság közé gyűltem. Meséje igen érdekes és megsziveldendő volt, különösen a mai „egymást júró” világban.

— Hun vól, hun nem vól, vót egy dús legelő. Egy birkanyj legelészt rajta békességben. A birkák kétfélék voltak: vastagnyakuak és vékonynyakuak. Semmi más különbség nem volt közöttük. Ugyanahoz a fajhoz tartoztak. Vezérük először egy vékonynyaku birka lett. Nyugodtan legelészték vezetése alatt, semmi okuk sem volt panaszra. Meg vót közöttük az egyetérés. Azonban kivállólóknak nem tetszett ez a dolog. Rájöttek, hogy egyetérésüket csak úgy bonthatják meg, ha üszköt dobznak közéjük.

Elkezdtek környékezni a vastagnyakuakat: Miért túrték, hogy a vékonynyakuak ualokodjanak jeletetek? Munkájukat rövidesen siker koronázta. Vastagnyaku lett most a birka-vezér. Ezután a vékonynyakuakat lázitották: Nem szégyenlitek magatokat, hogy vastagnyaku vezérbírtok van? A széthúzásnak szomorú vége lett... Lekerült a vezérségről a vastagnyaku is. A jó lsten pedig büntetésből egy idegen fajta állatot, a szamarat rendelte a birkák vezéréül. Ezután a szamarat parancsolt a dús legelőn. De hogyan? Szegény birkák nagyon megjárták! Kénytelenek voltak megfogadni a szamar ostoba parancsait. Visszasírták a régi jó időket, de már késő volt. Ók szégyenük rájttek arra, hogy szamarak voltak, de a szamar sohasem jön rd, hogy ő szamar.

Emberek, ebből tanulhattok.

A lévai m. kir. állami liceum igazgatóságától.

201—1941. szám.

Versenytergályási hirdetmény

A lévai m. kir. állami liceum igazgatósága az 1941—42. iskolai évre szükséges élelmiszerek és tüzelőanyagok szállítására 201/1941. szám alatt nyilvános versenytergályást hirdet. Szállításra kerülnek a következő cikkek:

1. Hus- és hentesárúk, marha, sertés és borjú-hus, továbbá hentesárúk, disznózsír, zsir-szalonna és háj, kb. havi 500—600 P értékben.
2. Frissen fejt teljes tej, naponként kb. 25—30 liter.
3. Fűszer- és lisztárúk, havonként kb. 250—300 P értékben.
4. Kenyér naponta kb. 30—35 kg.
5. Tüzifa: hazai dorong (csér, tölgy, bükk) kb. 150—200 q évi szükséglet.
6. Szén: I-rendű kockaszén és I-rendű tojás-szén kb. évi 600—700 q és 150 q I. rendű kocksz.

A fűtőanyag árajánlata az intézet pincéjében lerakva adandó meg. A szállított áruk minden hó végén kerülnek fizetésre. Az árajánlatokat 1941 május hó 17-én, d. e. 11 óráig kell benyújtani az intézetben díjmentesen beszer-zhető árajánlati úrlapokon. Az árajánlatok ugyanaz nap d. e. 12 órákor nyilvánosan bontanak fel.

Minden árajánlatnak tartalmazni kell az áru

elsőrendű minőségének pontos meghatározását és azt, hogy a szállító a hatóság által megállapított és üzletében kifüggesztett egy-ségárból az intézet részére hány százalék kedvezményt nyújt az egyes árufajok után. E kedvezmény számokban és betűkben is kifejezendő. Az árajánlat 2 P-ös okmánybélyeggel, cégbélyegzővel és szabályszerű aláírással látandó el. Külön kimutatás csatolandó arról, hogy a pályázónak 6 hónapnál régebben esedékesé vált OTI-járulék tartozása nincsen. Ajánlatokat pecséttel lezárt, bélyegzővel ellátott borítékban kell benyújtani. A borítékon kívül megjelölendő, hogy mire szól az árajánlat (pl. hus szállítására). A bizottság csak azokat az ajánlatokat tárgyalja, amelyeket az ajánlattevő a Közzéadási Szabályzat rendelkezéseinek megfelelően nyújtott be. Megfelelő minőség és nem lényeges ár-különbséget mellett elsősorban a helybeli vitézek, hadirokkantak, kisiparosok árajánlatait vesszük figyelembe. Az ajánlatokhoz bánatpénzt nem kell csatolni.

Az odaítélésben az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Léva, 1941 április 12.

IGAZGATÓSÁG.

Halat pedig Moravcsiknál vegyen Léván, Horthy Miklós-ut 77. 6

Szappan- főzésre hulladéksírt veszek. Szappanalja mosásra surolásra bármikor kapható. Évi szappanfőzőzem Koháry u. 6. 9

Ház, lakás, üzemhelyiséggel együtt Báti utca 4. alatt azonnal bérbeadó. Érdeklődni lehet dr. Mocsy Ába ügyvédnél, Léván. 41

Nyári korai, fajtiszta rózsaburgonya, ültetéshez kapható. Botka u. 22. sz. 255

Kiadó modern 3 szobás magányos ház. Érdeklődni Sebestyén-u. 7. 265

Tanuló felvétetik teljes ellátással Laufer Béla szobafestőnél, Léva, Balassa utca 10. 287

Eladó Vargahegyen egy szőlő pléhtetésos hajlékkal és teljes felszereléssel, Kőpincéknél pedig egy pléhfedeles pince. Ördögh vendéglő. 277

Belga óriás és ezüst szőri nyulak eladók Kőlcsey u. 20. (XII. u.) 278

Patkolókovácsot felszereléssel felveszek; faragáshoz értő előnyben. Sürgős ajánlatot Kmoskó gazdaságnak Málas. 280

Jókarban levő gyermeksporkocsit megvételre keresek. Cim a kiadóban. 282

Butorozott szoba kiadó teljes ellátással is. Felszabadulás u. 26. 284

Kifutót felveszek, Kákonyi. 288

Butorozott különbejáratu utcai szoba azonnal kiadó. Koháry 12.

Hirdetmény

Közhírré teszem, miszerint a zálogintézetemben elhelyezett azon tárgyak, melyeknek kiváltási határideje 1941 március 21-ig lejárt, 1941 április 21-én

nyilvános árverésen eladatnak.

Taub Lipót utóda
RappeportManó

Lőpor robbantószer áruda!

Fegyvergyári vadász- és céllövő fegyverek!
Halászlati cikkek.
Varrógépek kerékpárok, alkatrészek.
Gramofonlemezek — legújabb felvételek.
Szakszerű javítóműhely, kerékpár zománcozás.

Baroska J.

Léva, Horthy Miklós-út 43. Tel. 130.

SIESSEN

beszerezni az előírt

légoltalmi cikkek!

Kérjen árajánlatot és árajegyzéket

KERN TESTVÉREK

nagykereskedéséről

LÉVÁN. Werbőczy-tér 1. sz.
Alapítottott: 1881.
TELEFON: 8. SZ.

CSONT

FUTOR PEKK

ÉLETERO

CHINDIN UJPEST
A FUTOR és PEKK
eredeti gyári árban beszerezhető:
BERNÁTH és FENYVESI cégnél
LÉVA, BÁTI-U. 9-11.

Cipőtalpalást elsőrendű gumival, félévi garanciával készíti Kónya László.

VÁROSI MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZ

Ápr. 20., vasárnap 2, 4, negyed 7 és fél 9 ó.

Az idény legnagyobb eseménye, a milliók filme. — A fájdalom, halál, gyengédség, szánalom, lelkesedés, csodálat, szerelem, szeretet, igazság, éhség, irgalom, kegyetlenség és bátorság grandiozus hősi eposza. A művészet és történelem monumentális alkotása:

ALCAZAR

A nagy művészek élethű alkotása a toledói Alcazar tragikus ostromáról.
Főszereplők: Maria Denis, Mireille Babin, Fosco Giachetti, Rafael Calvo, Aldo Fiorelli.

Idei műsorunk legnagyobb külföldi filmje!

MAGYAR HANGOS VILÁGHIRADÓ!

Április 22. kedden negyed 7 és fél 9 ó.

Április 23. szerdán negyed 7 és fél 9 ó.

Április 24. csütörtökön negyed 7 és fél 9 ó.

Irena Dunne és Douglas Fairbanks világfilmje

Csak egyszer élünk

Friss amerikai vígjáték, okvetlen nézze meg, mert kevés ilyen alkalma lesz a gondtalan kacagásra.

Ápr. 25. péntek este negyed 7 és fél 9 ó.

Ápr. 26. szombat este negyed 7 és fél 9 ó.

Ápr. 27. vasárnap 2-4, negyed 7 és fél 9 ó.

Ápr. 28. hétfőn negyed 7 és fél 9 ó.

Rákósy Viktor (Sipulusz) örök-szép regénye

Elnémult harangok

A legaktuálisabb magyar film, melyet valaha is lehoztunk Lévára. Az erdélyi kisebbségi kérdés legőszintébb és legtisztább megvilágítása egy fiatal magyar református pap és egy román pápa leányának tiszta szerelmén és fájó szenvedésin keresztül. Kiss Ferenc legdrámaibb — legmegdöbbentőbb alakítása. Erdély szelleme és levegője fogja meg szívünket e filmben.

Főszereplők: Nagy István, Kiss Ferenc, Lukács Margit, Greguss Zoltán, Lehotay Árpád, Tompa Sándor és még sok fiatal és tehetséges magyar filmszínész.

Biztosítsa elővételben belépőjegyét.

ÖRZESI DIJ:
havi 1 P-től.

Hogy éjjel nyugodtan aludjon és biztonságban érezze vagonát, őriztesse az altruisztikus alapon álló lévai Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvak

Vagyonőrző Vállalatával

(Iroda: Léva, Széchenyi utca 15. Telefon: 229.)

A ma élők közül nincs senki, ki a világháboruban többet vesztett volna, mint ők. Támogatásuk hazafias kötelesség!